

สารบัญ

ถึงคนที่ชอบเปลอพยายามเกินไป	017
วิธีพักผ่อนสำหรับคนที่ไม่ค่อยมีเวลา	018
“การทำสมาธิ” เชื้อถือได้จริงหรือ	022
การฝึกบริหารจิตใจที่ก่อให้เกิดการยอมรับ	023
ไม่ว่าใครก็ทำได้ทุกเมื่อ	024
ทดลองฝึกขั้นพื้นฐานกันก่อนดีกว่า	027
ถึงคนที่จดจ่อบาน ๆ ไม่ได้...	029
ไม่มีเวทมนตร์หรือยาครอบจักรวาล	030
วิธีอ่านหนังสือเล่มนี้	032

I

แม่ไปหมดทั้งกายใจ

สัมผัสสิ่งที่ร่างกาย กำลังรู้สึก

ฟังเสียงของร่างกายด้วยการสแกนร่างกาย	034
วางมือบนหน้าท้องแล้วหายใจเข้าออก	036
ปรับบุคลิก	038
หอบคุณมือของเราะหว่างทาแฮนด์ครีม	040
ไม่กินจนกว่าจะหิว	042
แปรงฟันด้วยมือข้างที่ไม่ถนัด	044
ทำความเข้าใจกับสิ่งที่ทำให้ร่างกาย “รู้สึกดี”	046
จดจ่อกับส่วนที่รู้สึกคันและปวด	048

2

ลับสนุ่นวาย

จัดระเบียบชีวิต ให้เข้าที่เข้าทาง

จัดจ้องขณะกินเพื่อไม่ให้กินเยอะเกินไป	052
ถ้าทำทั้งมือไม่ได้ก็แค่คำแรกคำเดียวก็ยังดี	054
ดื่มเหล้าอร่อย ๆ ในปริมาณที่เหมาะสม	056
ชื่นชมด้วยตาโดยไม่ถ่ายรูป	058
ทำความสะอาดจุดเดียวให้เอี่ยมอ่อง	060
ปลูกต้นไม้	061
จัดจ้องก่อนนอนเพื่อเพิ่มคุณภาพการนอน	062
ไม่ซื้อของไม่จำเป็น	064
จัดตารางให้ว่างเพื่อให้จิตใจได้ว่างบ้าง	066
สัมผัสกับ “ความโดดเดี่ยว” ที่อยู่ในตัว	068
จัดจ้องขณะแช่ตัวในอ่าง	070

3

หยุดหึดทุกวัน

ฝึคนิสัยที่ช่วยผ่อนคลาย ใจที่ไม่เป็นสุข

การจดจ่อขณะเดินที่ทำได้ไม่ว่าจะงานยุ่งแค่ไหน	072
เช็กอินสมองกับจิตใจก่อนเป็นครั้งแรกหลังตื่นนอน	074
ล้างหน้าอย่างพิถีพิถัน	075
เลือกที่จะไม่หยุดหึด	076
ช่วงที่รอสัญญาณไฟจราจรคือโอกาสในการจัดระเบียบจิตใจ	078
พูดกักกายแบบเสียงดังฟังชัด	079
นับลมหายใจระหว่างขึ้นลิฟต์	080
ดื่มน้ำโดยใช้สองมือจับแก้ว	082
ละเสียดรสชาติของช็อกโกแลต 1 คำ	084
สังเกตลมหายใจของคนข้าง ๆ	086
หาพื้นที่อุ่นใจให้ตัวเอง	088
ดื่มชาที่ลานจ้โรงแรม	090
เดินเล่นสูดกลิ่นดอกไม้	091
ดื่มน้ำกับกลิ่นหอมของใบชา	092

หายใจเข้าออกลึก ๆ ก่อนกดส่งข้อความ	094
“ใช้เกาต์” ออกจากงาน	096
ทำความสะอาดข้าวของกับพื้นที่ใช้งานให้สะอาดยิ่งกว่าเดิม	098
เปิดปิดประตูด้วยมือทั้งสองข้าง	100
การรื้อคือ “เวลาว่างที่พระเจ้ามอบให้”	101
ลองเผชิญกับดินฟ้าอากาศโดยไม่พึ่งพยากรณ์อากาศ	102

4

พักผ่อน

กำหนดให้วันนี้เป็นวันพักผ่อน

จัดจ่อแบบควบคุมสติเพื่อทำราบลูกสุนัขในหัว	104
เดินเท้าเปล่าบนหาดทราย	106
ลองอยู่ท่ามกลางธรรมชาติ	108
เดินขึ้นที่สูง	109
ตัดขาดจากโซเชียลมีเดีย	110
งดกินจุบจิบ ปล่อยให้ท้องว่างบ้าง	112
เดินทางไปที่อื่นไกล ๆ คนเดียว	114
รักษาสัญญาที่ไว้กับตัวเอง	116
นัดเจอคนที่อยากเจอจริง ๆ เท่านั้น	118

5

ไม่กดดันเรื่องคบคน

เว้นระยะห่างให้พอดีเพื่อ ปรับปรุงความสัมพันธ์

การฝึกจดจ่อเพื่อเพิ่มความเห็นอกเห็นใจ	120
มองคนตรงหน้าแล้วคิดว่าเขา “ไม่ต่างจากเรา”	122
ให้ของขวัญด้วยการ “ฟัง”	124
ยอมรับความแตกต่าง	126
เปิดใจรับฟัง	128
พยายามคิดหาคำชมอีกฝ่ายให้ได้สัก 50 คำ	130
คิดคำขอบคุณ 50 คำแล้วพูดออกไปให้ได้อย่างน้อย 1 คำ	132
สร้างสัมพันธ์ที่ดีกับคนที่ไม่อาจเจอกันได้อีกต่อไป	134
ก่อนจากกันให้คิดว่า “นี่อาจเป็นการเจอกันครั้งสุดท้าย”	136

6

อารมณ์ไม่มั่นคง

ทำจิตใจที่ร้อนรน ให้สงบ

การฝึกจดจ่อเพื่อเพิ่มพลังฟื้นฟู	138
ตั้งชื่อให้ความรู้สึกแย่ ๆ ในใจแล้วเขียนมันออกมา	140
สยบความโกรธด้วยเทคนิค “รถไฟสายทรานส์ไซบีเรีย”	142
มองความผิดพลาดเป็นเพียง “ฉากหนึ่งในหนังตลก”	144
เก็บขยะเวลาไม่มีใครเห็น	146
อธิษฐานให้คนแปลกหน้ามีความสุข	148
ยอมรับว่า “บางครั้งก็ไม่ไหวจริง ๆ”	150
ขอบคุณให้ได้ 3 ครั้งต่อหนึ่งวัน	151

7

หลงทางชีวิต

ฝึกรักตัวเองให้มากขึ้น แล้วตื่นเต้นกับอนาคต

จัดระเบียบสิ่งต่าง ๆ ในหัวด้วย เทคนิค “จดจ่อด้วยการเขียน”	154
พิจารณาว่าอะไรคือสิ่งที่สำคัญจริง ๆ	156
ลองคิดว่ามีชีวิตอยู่เพื่ออะไร	157
ลองจินตนาการถึงอนาคตในอุดมคติ	158
ชมตัวเองบ้าง	159
เขียนรายการ “ความฝัน 100 ข้อ”	160
บทส่งท้าย - ถึงผู้หญิงทุกคนที่พยายามเต็มที่มาตลอด	163
ประวัติผู้เขียน	167

intro

ทำไมถึงรู้สึกจิตใจพุ่งม้วนนักนะ

แถมยังเอาแต่หงุดหงิดด้วย...

คุณรู้สึกว่าคุณเหนื่อยง่ายกว่าเดิมอยู่หรือเปล่า

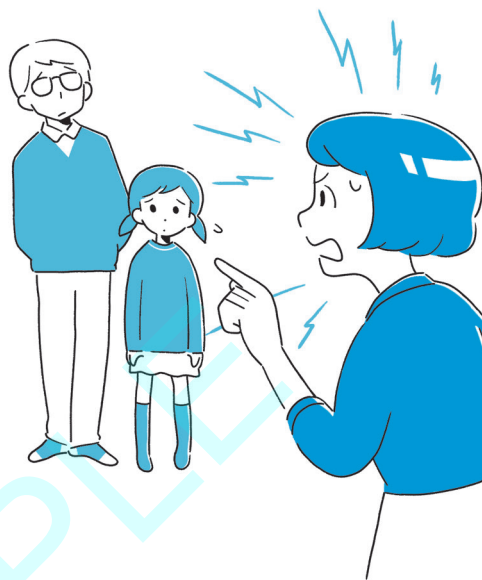

หงุดหงิดกับการขึ้นรถไฟ
ไปทำงานทุกเช้า
หงุดหงิดใส่พนักงานใหม่
ที่บริษัท...

โทษตัวเองในเรื่องที่ทำไม่ได้
ก่อนนอนก็เอาแต่กังวล
และคิดโน่นคิดนี่ไม่เลิก...

หงุดหงิดใส่สามีกับลูก
จากนั้นก็เกลียดตัวเอง
ที่เป็นคนงี่โมโห...

ตอนทำงานเอาแต่คิด
เรื่องลูก ตอนอยู่กับลูก
กลับเอาแต่คิดเรื่องงาน
ไม่มีสมาธิจดจ่อกับ
สิ่งที่อยู่ตรงหน้าเลย...

ผมมีวิธีพักผ่อนจิตใจที่อยากให้คนที่
“ยุ่งจนไม่มีเวลาพักผ่อน” ลองทำดู

ลองหันมาเริ่มใช้ชีวิตแบบให้ความสำคัญ
กับตัวเองกันดูไหมครับ

ถึงคนที่ชอบเผลอพยายามเกินไป

ยุ่งจนหัวหมุนทุกวัน มีแต่เรื่องต้องทำเต็มไปหมด ทั้งที่ตั้งใจไว้แล้วว่าจะไม่ฝืนตัวเองแต่ก็ยังเหนื่อยตลอด ทำทุกอย่างได้ตามตารางที่ตั้งใจไว้แท้ ๆ แต่กลับรู้สึกเหมือนปล่อยเวลาให้ผ่านไปวัน ๆ เสียอย่างนั้น พอเล่นโซเชียลมีเดียก็เห็นคนรอบข้างมีชีวิตดี ๆ กันทั้งนั้น ดูเสร็จก็เอามาเทียบกับตัวเองจนเสียความมั่นใจ...

ไม่ว่าใครก็คงเคยมีช่วงเวลาที่จิตใจขุ่นมัวไม่อยู่กับเนื้อกับตัวกันมาทั้งนั้น โดยเฉพาะผู้หญิงสมัยนี้ที่มีเรื่องที่ต้องทำมากมาย ไม่ว่าจะเรื่องงาน ชีวิตคู่ เลี้ยงลูก หรือวิธีใช้ชีวิต ผมเชื่อว่าคงมีไม่น้อยเลยที่พยายามจะทำทุกอย่างให้สำเร็จจนเผลอฝืนตัวเอง

ถ้าเริ่มคิดบ่อยขึ้นว่า “สงสัยจะเหนื่อยไปหน่อย” คุณก็ควรพักผ่อนร่างกายและจิตใจของตัวเองเพิ่มขึ้นอีกสักนิดครับ อย่าคิดว่ามันเป็นการตามใจตัวเองเกินเหตุ เพราะการพักผ่อนเป็นสิ่งจำเป็นต่อการรักษาสุขภาพร่างกายและจิตใจให้สมบูรณ์

วิธีพักผ่อนสำหรับคนที่ไม่ค่อยมีเวลา

คนที่งานยุ่งคงคิดบ่อย ๆ ว่า “ต่อให้อยากพักก็ไม่ว่างพอให้พักนี่นา...” แต่มันมีวิธีพักผ่อนที่ช่วยให้จิตใจสงบขึ้นได้อยู่ เป็นวิธีพักผ่อนที่ยังไม่มีเวลา ก็ยังควรเรียนรู้เอาไว้

คุณเคยได้ยินคำว่า “การจดจ่อ (Mindfulness)” หรือเปล่าครับ

การจดจ่อคือภาวะที่เราอยู่กับ “ขณะปัจจุบัน”

กิจกรรมหนึ่งที่ช่วยฝึกให้เรา มีความจดจ่อก็คือการทำสมาธิ ถ้าตัดส่วนที่เป็นความเชื่อทางศาสนาออกไป คุณจะพบว่าในปัจจุบันบริษัทหลายแห่งทั่วโลกนำการทำสมาธิมาบรรจุในหลักสูตรสำหรับพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงานและความเป็นผู้นำ รวมถึงนำมาใช้พัฒนาสุขภาพกายและใจของคนในองค์กรด้วย

ถ้าถามว่าการจดจ่อส่งผลดีต่อร่างกายและจิตใจอย่างไร เราสามารถพบคำตอบได้จากงานวิจัยต่าง ๆ ที่ปรากฏในช่วงหลายปีมานี้ครับ

การจดจ่ออยู่กับขณะปัจจุบันจะช่วยให้เรามีสมาธิมากขึ้น รับรู้ความเปลี่ยนแปลงของอารมณ์ความรู้สึก และยังส่งผลดีต่อสุขภาพในอีกหลาย ๆ ด้านด้วย

ผลดีต่อจิตใจ

- ช่วยในการคิดบวก
- บรรเทาอาการซึมเศร้า
- ลดความกังวล
- ลดระดับความเครียด
- อารมณ์แจ่มใสและมีมนุษยสัมพันธ์ดีขึ้น
- เห็นอกเห็นใจผู้อื่นมากขึ้น
- ความรู้สึกโดดเดี่ยวลดลง
- ควบคุมอารมณ์ได้ดีขึ้น
- มีความตระหนักรู้มากขึ้น

ผลดีต่อร่างกาย

- เพิ่มภูมิคุ้มกัน
- ช่วยลดความเจ็บปวด
- ลดการอักเสบในร่างกาย

เมื่อลองถามคนที่ฝึกการจดจ่ออย่างต่อเนื่องเกินครึ่งปีว่า
เกิดความเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง นี่คือการตอบที่ได้ครับ

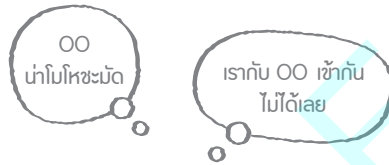
คุณแม่ที่มีลูกเล็กบอกว่าเธอหงุดหงิดน้อยลง เมื่อก่อน
เธอเป็นคนอารมณ์เสื่อง่าย แต่ตอนนี้จากที่เคยโมโหเต็ม 10
ลดลงเหลือประมาณ 7 เท่านั้น ซึ่งก็ทำให้ลูกของเธอมีความสุข
ไปด้วย

ผู้หญิงที่ทำงานฟรีแลนซ์บอกว่าตอนนี้สามารถควบคุม
อารมณ์ได้แล้ว ถึงเจอปัญหาที่ไม่สติแตกอีกต่อไป เธอใช้วิธี
บอกกับตัวเองว่า “ไม่เป็นไร” เพื่อสงบจิตใจ จากนั้นก็
ค่อย ๆ แก้ปัญหาไปที่ละเปลาะ

ผู้หญิงอีกคนที่ทำงานอย่างเข้มข้นในบริษัทไอทีข้ามชาติ
บอกว่าทุกเช้าวันจันทร์พนักงานหลายคนในบริษัทจะรวมกลุ่ม
กันฝึกการจดจ่อ คนส่วนใหญ่มักรู้สึกเซ็งกับวันจันทร์เพราะเป็น
วันที่ต้องกลับมาทำงานหลังจากวันหยุดสุดสัปดาห์ แต่คนที่
เข้าร่วมฝึกการจดจ่อกลับพากันพูดว่า “สนุกกับวันจันทร์”
“เป็นการได้รีเซตอารมณ์ของ 1 สัปดาห์”

การจดจ่อจะช่วยให้คุณรู้เท่าทันภาวะจิตใจของตัวเอง
และเมื่อได้พบกับสิ่งที่เป็นสาเหตุของความเครียด คุณก็เลือก
ได้ว่าจะรับมือกับมันอย่างไร

เรื่องที่ทำให้รู้สึกแย่

จดจ่อ

รับมือแบบเลือก
วิธีที่เหมาะสม (เช่น
ใช้ความเห็นอกเห็นใจ
พูดคุยแบบสันติ)

หลุดพ้นจากความเครียด

ไม่จดจ่อ

รับมือตามอารมณ์
(เช่น เทียบกลับ
กินหรือดื่มดับโมโห)

เครียดไม่เลิก

“การทำสมาธิ” เชื่อถือได้จริงหรือ

เวลาพูดถึงการทำสมาธิ คนส่วนใหญ่มักรู้สึกว่าเป็นเรื่องน่าสงสัยและดูไม่น่าเชื่อถือ

และในความเป็นจริง การทำสมาธิก็มีที่มาจากหลักคำสอนของศาสนาพุทธนิกายเซน จึงไม่แปลกที่บางคนอาจรู้สึกต่อต้านเพราะมันดูเป็นเรื่องของศาสนาเกินไปหน่อย

แต่จริง ๆ แล้วการรู้สึกสงสัยหรือไม่เชื่อถือสิ่งที่เพิ่งพบเจอถือเป็นเรื่องปกติของหลายคนครับ ตัวอย่างโยคะที่ตอนนี้เป็นที่นิยมแพร่หลายตั้งแต่ในกลุ่มสาว ๆ ไปจนถึงชายสูงวัยก็ได้ เชื่อไหมว่าสมัยที่โยคะเข้ามาในญี่ปุ่นแรก ๆ นั้นมีคนไม่น้อยเลยที่มองว่า “อย่างกับพิธีกรรมทางศาสนาเนอะ!” “ดูน่าสงสัย!” “โยคะอะไรนี่มันได้ผลจริง ๆ เหมอ” แต่เมื่อลองฝึกดูกลับพบว่าสุขภาพกายและใจดีขึ้นจริง ๆ ภาพลักษณ์ของโยคะเลยพลิกจากหน้ามือเป็นหลังมือ ไม่มีใครนึกกังขาอีกต่อไปแล้ว

การจดจ่อก็เช่นกัน ปัจจุบันมีงานวิจัยเกี่ยวกับประโยชน์ของการจดจ่อตีพิมพ์ออกมาอย่างต่อเนื่อง นั่นเพราะหลายคนลองฝึกทำแล้วเห็นผลลัพธ์มากขึ้นเรื่อย ๆ นั่นเอง

ไม่กี่ปีมานี้ นักกีฬาอาชีพหลายคนเริ่มหันมาฝึกทำสมาธิกันมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นนอวัค จอคอวิช นากาโทโมะ ยูโตะ

หรือฮอนตะ เคซุเกะ นักกีฬาบางคนถึงกับบอกว่าการจัดจ่อคือ
“การเล่นกล้ำสำหรับจิตใจและสมอง” เลยทีเดียว

การฝึกบริหารจิตใจที่ถูกละเลยให้การยอมรับ

เคยเป็นแบบนี้ไหมครับ ตั้งใจจะจัดจ่อกับแค่เรื่องเดียว
อยู่แต่ ๆ แต่พอมีอีเมลหรือข้อความแจ้งเตือนเข้ามาสมาธิ
ก็กระเจิงไปหมด ยุคนี้เป็นยุคแห่งข้อมูลข่าวสารที่ความ
เปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นตลอดเวลาจนตามแทบไม่ทัน ภาวะแบบนี้
ทำให้เราเครียดง่ายขึ้นและจัดจ่อได้น้อยลง การฝึกจัดจ่อจึงเป็น
สิ่งจำเป็นต่อการใช้ชีวิตในสังคมปัจจุบันมาก และเพราะแบบนี้
เอง ไม่นานมานี้บริษัทระดับโลกอย่างกูเกิล เฟซบุ๊ก พีแอนด์จี
และฟอร์ด จึงเริ่มนำการจัดจ่อมาใช้กับพนักงานในองค์กรของ
ตัวเอง

แวดวงธุรกิจเรียกการฝึกจัดจ่อว่าเป็นส่วนหนึ่งของ
“สุขภาพ (Well-being)” และมองว่าเมื่อพนักงานมี “สุขภาพ
ที่สมบูรณ์อย่างแท้จริง” แล้ว มั่นยอมจะส่งผลดีไปถึงธุรกิจ
ด้วย

ในส่วนขององค์กรอนามัยโลกเองก็นิยามคำว่าสุขภาพ
ว่า “สุขภาพที่ดีไม่ได้หมายถึงแค่การไม่เจ็บป่วย แต่หมายถึง

การอยู่ในภาวะที่สมบูรณ์พร้อมทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และ
สังคม” จึงอาจกล่าวได้ว่า “การไม่ป่วย” ไม่ได้เท่ากับการมี
สุขภาพดีเสมอไป

บริษัทที่ให้ความสำคัญกับการจัดจ่อเป็นพิเศษคือกูเกิล
กูเกิลเป็นบริษัทที่ต้องคิดค้นเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ
ออกมาอย่างต่อเนื่อง ทำให้พนักงานต้องเผชิญกับความกดดัน
อย่างหนัก กูเกิลจึงเน้นเรื่องสุขภาพของพนักงานทุกคนเป็น
พิเศษ นับแต่ปี 2007 เป็นต้นมา กูเกิลได้นำโปรแกรมพัฒนา
ตนเองที่ตั้งอยู่บนหลักของการจัดจ่อที่ชื่อ “Search Inside Your-
self” เข้ามาใช้ในองค์กร ผมเองก็รู้สึกประทับใจกับโปรแกรม
นี้มากจนนำไปใช้ในการฝึกอบรมให้กับบริษัทต่าง ๆ อย่างเช่น
ยาฮู! ด้วย

ไม่ว่าใครก็ทำได้ทุกเมื่อ

ต่อไปนี่คือสิ่งที่คุณควรตระหนักไว้ล่วงหน้าเพื่อป้องกัน
ไม่ให้อารู้สึกว่า “ทำได้ไม่ดีเลย” แล้วล้มเลิกการฝึกจัดจ่อไป
กลางคันครับ

1 ไม่ว่าใครก็ทำได้

การฝึกจดจ่อเป็นการบริหารจัดการจิตใจที่ไม่ว่าใครก็ทำได้ อย่างไรก็ตาม ในช่วงแรก ๆ อาจมีบางคนรู้สึกว่ “ตั้งสมาธิ ไม่ได้เลย พอกันที!” แล้วก็ล้มเลิก แต่ความจริงคือพัฒนาการของการจดจ่อ นั้นต่างกันไปในแต่ละคน หากคุณเริ่มตระหนักว่ ว่าตัวเองกำลังคิดฟุ้งซ่านได้ก็พูดได้ว่าคุณอยู่ในภาวะจดจ่อแล้ว ละครับ

เวลาที่เริ่มฝึกจดจ่อ การที่ความคิดฟุ้งซ่านต่าง ๆ จะ ผุดขึ้นมาถือเป็นเรื่องปกติ คุณไม่ควรกดดันตัวเองว่ “ห้าม คิดฟุ้งซ่าน” จำไว้ว่าพอรู้ว่เริ่มฟุ้งซ่านก็แค่พยายามหันกลับมา จดจ่อกับการหายใจอีกครั้งก็พอแล้ว

2 อย่าด่วนตัดสิน

บางคนชอบมองทุกอย่างเป็นขาวกับดำ มีแต่ “ทำได้” กับ “ทำไม่ได้” เท่านั้น แต่ในการฝึกจดจ่อ สิ่งสำคัญคือคุณ ต้อง “ไม่ด่วนตัดสิน” ตัวเอง ถ้าทำสมาธิแล้วมีเรื่องฟุ้งซ่าน ผุดขึ้นมาในหัวก็อย่าคิดว่า “ฟุ้งซ่านตลอดเลย อย่างฉันนี่ทำ สมาธิไม่ได้จริง ๆ ด้วย” ในกรณีแบบนี้ สิ่งที่คุณควรทำคือแค่ ยอมรับมันในฐานะข้อเท็จจริงว่ “เราคิดฟุ้งซ่านอยู่” ก็พอ จำไว้ว่าการด่วนตัดสินว่ “ไม่ไหว” หรือ “ทำไม่ได้” คือการ ปิดกั้นจิตใจของตัวเอง ดังนั้นระหว่างฝึกจดจ่อคุณต้อง พยายามไม่ด่วนตัดสินครับ

3 ผลลัพธ์ไม่ได้เห็นได้ในพริบตา

บางคนตั้งความหวังเอาไว้สูงลิ่วว่าจะเห็นผลลัพธ์ของการฝึกจดจ่อได้อย่างชัดเจนภายใน 1-2 วัน แล้วก็ต้องผิดหวังที่ผลไม่ออกมาอย่างที่คิด แต่อย่างที่บอกไปแล้วว่าพัฒนาการเรื่องการจดจ่อนั้นแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล และยังขึ้นอยู่กับทักษะและประสบการณ์ที่มีมาก่อนหน้าด้วย บางคนอาจใช้เวลาจนถึงครึ่งปีกว่าจะเริ่มเห็นผล แต่ส่วนใหญ่แล้วจะอยู่ที่ประมาณ 3 สัปดาห์ ดังนั้นขอให้ลองฝึกจดจ่อทุกวัน วันละ 5-10 นาทีติดต่อกันสัก 3 สัปดาห์ดูครับ คุณน่าจะสัมผัสได้ว่าสภาพจิตใจเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น

4 ทำได้ทุกที

หลายคนบ่นว่า “ก็อยากลองฝึกจดจ่อดูหรอกนะ แต่ไม่มีเวลาฝึกทุกวันนี่นา” ที่จริงการฝึกจดจ่อใช้เวลาแค่วันละ 5-10 นาทีก็เพียงพอแล้ว แต่ถ้างานยุ่งจนไม่มีเวลาจริง ๆ จะฝึกแค่ 1 นาทีก็ได้ครับ และไม่จำเป็นต้องนั่งสมาธิเป็นจริงเป็นจังด้วย

คนที่มาเรียนกับผมคนหนึ่งเคยเล่าให้ฟังว่า “ฉันไม่มีเวลานั่งสมาธิเป็นเรื่องเป็นราวหรอกค่ะ เลยฝึกจดจ่อตอนที่อาบน้ำอยู่แทน” เห็นไหมครับว่าเราสามารถเลือกฝึกจดจ่อได้ทุกที่ทุกเวลา สิ่งสำคัญคือต้องพยายามทำให้ได้ต่อเนื่องจนเป็นกิจวัตร

ทดลองฝึกขั้นพื้นฐานกันก่อนดีกว่า

อันดับแรก ผมจะอธิบายการฝึกจดจ่อขั้นพื้นฐานครับ

ทำพื้นฐาน

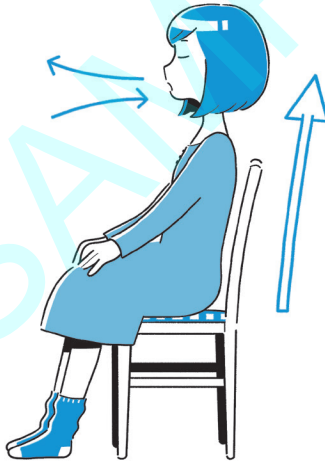
- 1 นั่งบนเก้าอี้โดยวางฝ่าเท้าทั้งสองข้างแนบลงบนพื้น
- 2 ยืดหลังตรง จินตนาการว่ากระดูกสันหลังของคุณเรียงกันเป็นเส้นตรง หมุนหัวไหล่ 3-4 ครั้งแล้วยืดออก
- 3 วางมือทั้งสองข้างลงบนหัวเข่า
- 4 หลับตาหรือหรี่ตาแล้วผ่อนคลายร่างกาย

หากใครรู้สึกปวดหลังขึ้นมาในขั้นตอนนี้ให้หาหมอนอิงมาหนุนหลัง จากนั้นทำให้สงบ ลองหาดูว่าท่าที่ช่วยให้ตัวเองจดจ่อกับลมหายใจได้ดีที่สุดคือท่าไหน

วิธีหายใจชั้นพื้นฐาน

หายใจเข้าและออกทางจมูก เวลาหายใจเข้าให้ท้องพองขึ้น เวลาหายใจออกให้ท้องแฟบลง ผีกลหายใจโดยยึดตามหลักการหายใจด้วยกล้ามเนื้อกะบังลม จำไว้ว่าการฝึกจดจ่อไม่ได้บังคับว่าต้องหายใจแบบไหนถึงจะถูก แค่ฝึกหายใจเข้าออกให้ได้อย่างต่อเนื่องและผ่อนคลายก็พอ

เมื่อจัดทำได้แล้วก็ฝึกหายใจขั้นพื้นฐานไปเรื่อย ๆ ที่จริงเราสามารถฝึกจดจ่อในที่นอนได้ด้วย แต่บางคนอาจเผลอหลับไปเลย ผมจึงไม่แนะนำให้มือใหม่ทำในที่นอนครับ

สำหรับคนที่เพิ่งเริ่มฝึกจดจ่อ ใช้เวลาแค่วันละประมาณ 5-10 นาทีก็พอ แต่ถ้าเริ่มชำนาญและอยากจดจ่อได้ดีก็ขึ้นก็เพิ่มเวลาเป็น 30-40 นาทีได้

สิ่งสำคัญคือก่อนเริ่มฝึกให้นึกถึงความตั้งใจหรือเป้าหมายที่วางไว้ เช่น “อยากจัดระเบียบความคิดที่ฟุ้งซ่านให้สงบลง” การทำแบบนี้จะช่วยให้จดจ่อได้ง่ายกว่าฝึกแบบเรื่อยเปื่อยไม่มีจุดหมายครับ

ถึงคนที่จดจ่อนาน ๆ ไม่ได้...

ขอให้อำไว้ว่าการฝึกจดจ่อทุกวันอย่างต่อเนื่องสำคัญกว่าการจดจ่อได้เป็นเวลานาน ๆ แรก ๆ การจดจ่อรวดเดียว 10 นาทีอาจจะยาก แต่ถ้าฝึกจดจ่อกับลมหายใจทุกวันไปเรื่อย ๆ คุณจะทำได้อย่างแน่นอน

นอกจากนี้ คุณยังไม่จำเป็นต้องจัดตารางเวลาให้กับการ “ฝึกจดจ่อ” โดยเฉพาะแต่อย่างใด แค่เพิ่มมันเข้าไปในกิจวัตรประจำวันที่ต้องทำอยู่แล้วก็พอ มีผู้หญิงคนหนึ่งบอกผมว่า

เธอจะใช้ช่วงเวลาก่อนไปฟิตเนสมาฝึกจกดจ่อจนติดเป็นนิสัยไปแล้ว

หากค่อย ๆ ทำแบบเก็บเล็กผสมน้อยไปเรื่อย ๆ คุณจะเริ่มตระหนักถึง “ช่วงเวลาปัจจุบัน” ได้มากขึ้น และเริ่มสัมผัสถึงความพิเศษของชีวิตตัวเองได้มากขึ้นไปด้วย

การฝึกจกดจ่อไม่มีอะไรตายตัว ไม่มีกฎที่ต้องยึดถืออย่างเคร่งครัด ขอแค่สามารถจกดจ่ออยู่กับ “ที่นี้ตอนนี้” ได้ ไม่ว่าจะกำลังทำอาหาร เดิน กินข้าว หรือคุยกับใครอยู่ก็เท่ากับเป็นการฝึกจกดจ่อแล้ว

หนังสือเล่มนี้จะแนะนำหลากหลายวิธีที่ช่วยในการตระหนักถึง “ช่วงเวลาปัจจุบัน” ขอให้ลองเริ่มต้นจากสิ่งที่คุณทำได้หรือสิ่งที่สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้คุณะครับ

ไม่มีเวทมนตร์หรือยาครอบจักรวาล

การฝึกจกดจ่อนับเป็นการบริหารจัดการจิตใจรูปแบบหนึ่ง ซึ่งมีสิ่งที่คุณควรตระหนักไว้ก่อนดังต่อไปนี้

❶ ไม่สามารถช่วยรักษาโรคหรืออาการบาดเจ็บได้

หลายงานวิจัยบ่งชี้ว่ามีการนำการจดจ่อไปใช้ในการรักษาโรคทางจิตเวชและในการบรรเทาความเจ็บปวด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการจดจ่อมีส่วนช่วยเราทั้งในด้านร่างกายและจิตใจ แต่ถ้าคุณคิดจะฝึกการจดจ่อเพื่อรักษาโรคหรืออาการบาดเจ็บล่ะก็ ผมขอแนะนำให้ปรึกษาแพทย์ก่อนครับ

❷ ไม่ใช่จะเห็นผลลัพธ์ทันที

การฝึกจดจ่อไม่ใช่สิ่งที่ทำแล้วเห็นผลลัพธ์ได้ตั้งแต่วินาทีแรก การคิดว่า “ทำแล้วไม่เห็นได้อะไรเลย” แล้วล้มเลิกไปกลางคันจึงไม่ต่างอะไรกับการด่วนตัดสินว่าตัวเองทำไม่ได้ จำไว้ว่าต้องลองทำอย่างต่อเนื่องครับ

❸ การฝึกจดจ่อไม่ได้ช่วยเรียกโชคกลาง

การฝึกจดจ่อไม่ใช่เวทมนตร์ที่ช่วยดลบันดาลให้ได้ในสิ่งที่หวัง แต่มันสามารถบรรเทาความรู้สึกแย่ ๆ หรือบาดแผลทางจิตใจ และในที่สุดก็อาจนำไปสู่ความเปลี่ยนแปลงในวิธีคิดและการใช้ชีวิตจนอาจรู้สึกเหมือนดวงดีขึ้นได้ ผมรู้จักคนที่ฝึกจดจ่อแล้วสามารถควบคุมน้ำหนักหรือความโกรธได้สำเร็จ มองเห็น ๆ มันอาจดูน่าทึ่งจนเหมือนใช้เวทมนตร์แต่จริง ๆ แล้วทั้งหมดล้วนเป็นผลมาจากความพยายามเล็กๆ ที่สั่งสมมาอย่างต่อเนื่องทั้งสิ้น

วิธีอ่านหนังสือเล่มนี้

หนังสือเล่มนี้แบ่งออกเป็น 7 บท

บทที่ 1 เกี่ยวกับความรู้สึกของร่างกาย
บทที่ 2 เกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ บทที่ 3 เกี่ยว
กับนิสัยเล็ก ๆ น้อย ๆ ในชีวิตประจำวัน บทที่ 4
เกี่ยวกับการพักผ่อน บทที่ 5 เกี่ยวกับความ
สัมพันธ์กับคนรอบข้าง บทที่ 6 เกี่ยวกับจิตใจที่
กระวนกระวาย และบทที่ 7 เกี่ยวกับวิธีการตัวเอง
ให้มากขึ้น

แต่ละบทจะเริ่มด้วยการอธิบายหลักการ
ของวิธีฝึกจดจ่อขั้นพื้นฐาน จากนั้นจะแนะนำ
เทคนิคต่าง ๆ ที่สามารถนำไปผนวกกับกิจวัตร
ประจำวันได้อย่างง่ายดาย

ขอให้จำไว้ว่าถึงทำไม่ได้ทั้งหมดก็ไม่เป็นไร
ลองเริ่มจากวิธีที่เหมาะสมกับชีวิตประจำวันของคุณ
ดูครับ